

Decyzja

Prezydium KK

nr 54/21

ws. opinii o poselskim projekcie ustawy KP KO o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu ustawy KP Koalicja Obywatelska o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (dalej: projekt).

Projekt wychodzi naprzeciw oczekiwaniom opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy od 2014 r. nadal czekają na realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Aktualnie świadczenie dla rodziców opiekujących się niepełnosprawnymi dziećmi wynosi 1971 zł miesięcznie, natomiast dla opiekunów sprawujących opiekę nad osobami, które stały się niepełnosprawne w wieku co najmniej 18 lat (tzw. zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna) wynosi 620 zł miesięcznie. Posłowie PiS wnieśli do Trybunału Konstytucyjnego wniosek o stwierdzenie niekonstytucyjności takiego zapisu i Trybunał wyrokiem z dnia 21 października 2014 r. orzekł, że świadczenia nie mogą być zróżnicowane w zależności od wieku osoby niepełnosprawnej. Do tej pory nie udało się uchwalić przepisów, które czyniłyby zadość temu orzeczeniu.

Ponadto autorzy projektu proponują przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego także osobom, które pobierają emeryturę, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 26 czerwca 2019 r.), rentę rodzinną z tytułu śmierci małżonka przyznaną w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, rentę socjalną, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne. Osobom tym zgodnie z projektem świadczenie pielęgnacyjne ma przysługiwać w pełnej kwocie, o ile zawieszają pobieranie środków z innych tytułów na czas pobierania świadczenia pielęgnacyjnego.

Projekt ustawy zakłada pobieranie świadczenia pielęgnacyjnego w jednej kwocie dla opiekunów dzieci z niepełnosprawnością i opiekunów osób dorosłych z niepełnosprawnością.

NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że wysokość świadczenia pielęgnacyjnego jest powiązana ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia. Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę jest przedmiotem corocznych negocjacji w Radzie Dialogu Społecznego. Obarczanie tej kategorii wynagrodzenia dodatkowymi „podwiązkami” utrudnia proces negocjacji. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” proponuje, aby wysokość świadczenia pielęgnacyjnego była oparta o bardziej niezależny wskaźnik np. odnoszący się do dynamiki wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, która zależy przede wszystkim od stanu gospodarki kraju w danym roku.

Ponadto w projekcie brakuje rozwiązań, które pozwolą poprawić opiekunom sytuację materialną za sprawą pracy. System wspierania opiekunów osób z niepełnosprawnościami powinien umożliwiać im pracę choćby w ograniczonym zakresie bez odbierania świadczenia, gdy nie spowoduje to szkody dla osoby, nad którą opieka jest sprawowana.

Uwagi szczegółowe:

1. Art. 1 pkt 4 projektu - pozytywnie oceniamy projektowaną zmianę, mającą na celu umocowanie małżonka wprost w ustawie jako osoby uprawnionej do ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne. Aktualnie obowiązujący art. 17 ust. 5 pkt 2 lit a ustawy o świadczeniach rodzinnych jest sprzeczny z art. 17 ust 1 pkt 4 tej ustawy. Pierwszy z tych przepisów prowadzi do wniosku, że świadczenie pielęgnacyjne przysługuje małżonkowi wtedy, gdy drugi małżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, natomiast drugi przepis stanowi, że świadczenie pielęgnacyjne nie może przysługiwać osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności.
2. Art. 1 pkt 6 lit. a projektu - projektodawca w poprzednich artykułach likwiduje specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna, pozostawiając tylko świadczenie pielęgnacyjne, a zatem proponowane brzmienie artykułu jest niepoprawne.
3. Art. 3 projektu (przepisy przejściowe) - osoby sprawujące opiekę nad osobą posiadającą czasowe orzeczenie o niepełnosprawności na podstawie proponowanych przepisów będą miały możliwość po utracie jego ważności wystąpić o świadczenie pielęgnacyjne. W przepisach przejściowych pominięto opiekunów osób posiadających stałe orzeczenie o niepełnosprawności. Podobnie projektodawcy w przepisach przejściowych nie

uregulowali kwestii związanych z możliwością wystąpienia z wnioskiem o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego osobom, którym zostało przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy przed wejściem w życie proponowanej ustawy. Projekt należy uzupełnić w powyższych zakresach.

Zgłaszając powyższe uwagi NSZZ „Solidarność” oczekuje, że kwestie poruszone w projekcie zostaną nareszcie uregulowane zgodnie z wyrokami Trybunału Konstytucyjnego z lat 2014 i 2019.

Warszawa, 28 kwietnia 2021 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorék